

САРА РІЗ БРЕННАН

ЛЕКСИКОН ДЕМОНА

Книга перша

Переклад із англійської
Наталії Дьомової

ТЕРНОПІЛЬ
"НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН"

ББК 84(4Вел)
Б87

Сара Різ Бреннан
ЛЕКСИКОН ДЕМОНА
Книга перша

Copyright © 2009 by Sarah Rees Brennan
Published in arrangement with the Fielding Agency, LLC

All rights reserved

З англійської переклала *Наталія Дьомова*
За редакцією *Ганни Осадко*
Ілюстрації *Ганни Осадко*
Палітурка *Ростислава Крамара*

Бреннан Сара Різ

Б87 Лексикон демона. Книга перша: Повість. Для старш. шк. віку/
Пер. з англ. — Тернопіль: Навчальна книга—Богдан, 2011. — 236 с.

ISBN 978-966-10-1581-3

Нік та його брат, Алан, усе життя криються від магії. Маги та демони вбили їхнього батька та довели матір до божевілля. Маги полюють на сім'ю Райвзів через амулет, який украла Нікова мати — амулет, що підтримує її життя — і потрібен він їм настільки, що лиходії не погребують новим убивством.

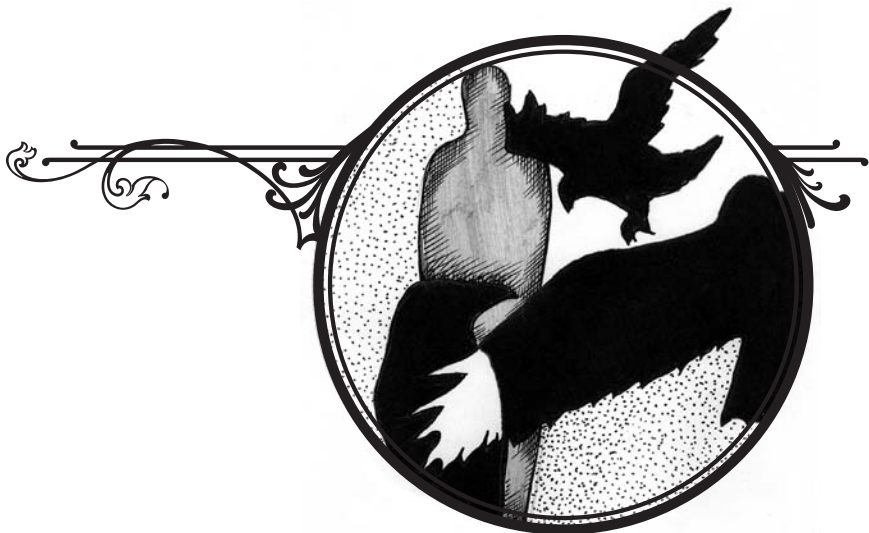
Ситуація тільки загострюється, коли до Райвзів за допомогою звертаються брат і сестра. На хлопцеві мітка демона, смертельне тавро, яке майже неможливо стерти... і коли в Алана також з'являється мітка, Нік розпачливо намагається його врятувати. Єдиний можливий спосіб — убити одного з магів, від яких вони так довго ховалися...

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

ISBN 978-966-10-1581-3

© Видавництво “Навчальна
книга — Богдан”, майнові
права, 2011

БОРОНИ НА КУХНІ

руба під раковиною знову текла. І все би нічого, от тільки під раковиною Нік тримав улюбленого меча.

Він його витягнув, вітер та замислено провів пальцем по лезу. Вода ж у цей час залила на кухні всю підлогу. Нік відклав меча і тут тільки помітив, що джинси на колінах геть промокли.

Алан приніс інструменти.

— А допомогти не хочеш? — запитав Нік, не надто сподіваючись на згоду.

— Ні, я ж вечерю готую, — відповів Алан. — І врешті-решт, ти ж у нас чорноробочий. А я — вразливий інтелектуал.

Нік вигнув брови.

— Ну то бігом на кухню, жінко, та спечи мені пирога.

І знову заліз під раковину. Труби зловісно забелькотали, і перед Ніком постав найменший у цілому світі водоспад.

— Я теж можу бути вразливим інтелектуалом, — озвався він через якийсь час. — Замість під раковиною топитися.

— Або рятуєш нас від підводної смерті, або вечерю собі готуєш сам. Вибирай.

Переконаливо. Він міг би чогось там накуховарити, але до Аланових кулінарних умінь йому було ще далеко. Алан готував усе без

напівфабрикатів, тож шкварчання сковорідки та апетитний запах смажених овочів не залишали жодного вибору. Нік сердито зиркнув на Алана, тільки на брата — на відміну від решти людей — його люті погляди не діяли. Тож Нік витяг ножа із кріплення на зап'ясті, обережно поклав біля меча, засукав рукави та взявся до роботи.

Труба хоч і протікала, та дім був досить непоганий. Невеличкий, кольору намоклого під дощем картону, він нічим не вирізнявся зі стрункої шеренги таких самісіньких будинків мікрорайону. На щастя, відстань між кожним будинком була пристойна, тому ніхто не скаржився на дивні звуки посеред ночі. За це діряві труби можна було і потерпіти.

Загалом, Ніку подобався Ексетер. На головній вулиці стояла схожа на лезо ножа статуя, яку він вже вибрав собі за головний місцевий орієнтир. Нечасто вони залишалися в одному місті так довго, щоб упізнавати пам'ятники, але тут вони вже два місяці, і поки жодних ознак небезпеки. Обидва знайшли роботу, Ніка майже перестали діставати у школі, Алан вже навіть устиг запасти на якусь дівчисько.

Шкода буде їхати.

Труба заскрипіла, як старезний робот, що ось-ось розсиплеться на запчастини, і Нік зіпнів зуби та щосили крутонув розвідний ключ. Нормально полагодити, звісно, не вдасться, надто вже стара сантехніка, хіба спробувати зчепити її докупити, а там хай вже наступні мешканці розбираються.

— Поселимося колись у кращому районі — Сент-Леонардз, подалі від цього всього.

— Аякже, — легко погодився Алан. Чилі булькотіло на малому вогні, а він спостерігав за Ніковою роботою, спершись на стіл неподалік та схрестивши руки на грудях. — Щойно виграю кілька мільйонів у лотерею. Або почнемо тебе продавати на втіхи старим багатійкам.

— Якщо ми почнемо продавати мене вже зараз, — сказав Нік, — можна, я покину школу?

— Не можна, — тепло усміхнувся Алан. — Ти ще колись радітимеш, що закінчив школу. Арістотель казав: навчання гірке, але плоди у нього солодкі.

Нік закотив очі.

— До дідька того Арістотеля.

Нагорі раптом скрипнула підлога — пронизливо та різко, неначе гілляка зламалася. Нік рвучко підвів голову, вже знаючи в чому

справа: мамі знову гірше, і вона ходить з кутка в куток, творячи якесь брудне заляття. Це, схоже, тільки початок, і Алану доведеться увесь вечір просидіти з нею в кімнаті.

Алан, мабуть, помітив цей погляд, бо вже простягнув руку, очевидно, наміряючись скуйовдити Нікові волосся. Дурнувати звичка. Нік ухилився.

Алан зітхнув і натомість потягнувся до радіо. Тихенько клацнув перемикач, і музика заглушила нервові мамині кроки у горішній кімнаті. Алан пошкутитьгав до шафки та почав там копирсатись, тихо мугикаючи собі під ніс. Нік знову пірнув під раковину, лагідна музика втихомирила думки, поки руки були зайняті роботою. Від плити линули пахощі майже готової вечері. Може, цей дурень, його брат, сяде та поїсть, перш ніж іти до мами, і, може, хоч цей четвер закінчиться, як нормальний день.

Але... Все сталося майже несподівано.

Талісман, який носив, не знімаючи, Нік, ніколи не переставав пекти. Він створював постійні незручності, ніби гудів та жалив, але в цю мить з талісмана ніби ударив електричний розряд, пронизуючи все тіло. Пташині кістки, вплетені круг талісмана у павутиння з кришталю та мотузок, склалися у новий візерунок. Боліло так, ніби на шкірі повільно випаляють нове тавро.

— Алане, — прошипів Нік крізь зіцплені зуби.

Ураз шибка розлетілася на друзки, скло гепнуло на долівку, — і тільки гострі блискучі скалки спалахнули у флуоресцентному світлі. Нік лише встиг упустити ключа, закрити обличчя рукою та обернутися, шукаючи поглядом Алана — щоби переконатися, що той уже опустився на підлогу.

Хмара вороння увірвалася крізь розбите вікно.

Величезні переливчасті крила заповнили увесь вільний простір, кухня враз наповнилася пір'ям та глибокими, хриплими пташиними криками. Здавалося, повітря у кімнаті повністю перетворилося на вітер, який здійняли воронячі крила. Вуха роздирав голодний вереск.

Нік підповз до меча. Руків'я вислизало із мокрих долонь. Він підняв зброю однією рукою, а другою схопив Алана за комір та відтягнув за спину.

Алан підсмикнув сорочку та витяг із кобури пістолет.

— Не треба мене тягти. Ти ж мій молодший брат, соромно.

— Шкіра та й кості — і мені це раз плюнути, — відказав Нік, не зводячи погляду з птахів. Вони почали вмощуватися на кухонних

шафках, згорбивши складені крила, неначе плечі, і, схоже, також за ним спостерігали. — Повірити не можу, що ти й далі носишся з цим дурним пугачиком.

— А мені він подобається, — заперечив Алан.

— Від них часом жодної користі!

— Тому, — зізнався Алан, — у мене при собі ще три ножі.

Між ними та дверима кружляли ворони. Нік підняв меч, розмахнувся ним, люто зрадівши, коли лезо глибоко увійшло у живу плоть. Один ворон упав на підлогу із закривавленими грудьми, а інші зірвалися з місць і, заверещавши, кинулися на хлопців. Нік знову впав на підлогу та перекотився до стіни, закриваючи однією рукою голову. Алан був поряд. Нік заспокоївся: між ним та стіною брата навряд чи дістануть.

Вони зіщулились у кутку, переводячи дух. Кров гепала у скронях, заважаючи Нікові думати. Птахів мусить контролювати демон, а маг обов'язково є десь поряд, щоби перевірити, як демон виконає роботу.

Демони майже ніколи не вселялися у тварин. Їм не подобалося в тілах із такими дрібними мізками. Ніку стало цікаво, скільки людських жертв маги пообіцяли за цю послугу.

— Ти шукай мага, — прошепотів Алан. — А я займусь демоном.

— Я впораюсь з обома, — відрізав Нік, і штурхонував Алана, щоби краще дійшло. — А ти не лізь.

Нік піднявся, і на мить йому здалося, ніби він опинився посеред нічної бурі, тільки бурю цю здіймали пташині крила. Лівою рукою довелося тут же відбиватись, закриваючись від двох воронів, що цілили йому просто в очі. Кігті одного птаха залишили пекучі смуги на щоці. Нік відштовхнув цю крилату тварину і, забувши про стратегію, окреслив мечем безжальне коло, розрізаючи пір'я та плоть.

Цього разу ворони не кричали. Ще четверо вчепилися кігтями в руку, в якій Нік тримав меч, шматуючи сорочку та шкіру. Струсити їх не вдалося — тільки сильніше вп'ялися пазурами, а коли Нік підняв голову, щоби краще прицілитися, на нього помчав іще один птах, митячи гачкуватим дзьобом просто в очі.

Тут Нік отримав стусана в спину від брата, відштовхнув його убік. Нік відновив рівновагу, тоді розвернувся та збив двох птахів на льоту. Ще три із диким вереском шугонули під стелю.

Коли Нік повернувся до брата, Алан уже знайшов пташиного

ватажка і вийшов уперед. Нік став коло Алана з мечем напоготові, на випадок, якщо пістолет дасть осічку. Алан примружився за окулярами. Прицілювся та вистрілив.

Він не промахнувся. З цієї відстані у демона не було жодного шансу.

Тіло ворона впало на долівку, а демон, який у нього вселився, мерехтливим димом просочився крізь стелю.

Тепер, коли птахи не намагалися видряпати Нікові очі, легко було помітити ілюзію. Він добре умів розпізнавати магію. Він якось намагався пояснити Аланові, що ілюзії — чіткіші, реальніші за реальний світ, але той так і не навчився їх розрізняти.

Ось і тепер один птах не кидався з кутка в куток так нестямно, як решта, а просто летів до розбитого вікна.

— Ось він! — вказав Нік.

Алан знову вистрілив, і замість підбитого ворона упав чоловік.

Щойно тіло торкнулося долівки, двері відчинилися — на порозі постала мама. Її магічний амулет випромінював силу, а волосся спадало на обличчя, закриваючи його, наче тінню.

Алан перевіряв чоловікові пульс, тому Нік першим повернувся до неї та сказав:

— Ми вже впоралися. Тебе тут не треба.

Мама стояла в темному коридорі, не зводячи з нього безбарвних очей, та нарешті мовила:

— Я не через тебе прийшла.

Вона зачинила двері, і Нік почув повільні кроки сходами нагору.

Ще навіть подих не перевішив, брати уважно оглянули кімнату, готові до будь-яких нових несподіванок. Але минуло п'ять хвилин, і більше нічого не сталося. Нік опустив меча, і вістря черкнуло підлогу.

Все закінчилось. Їм лишилася купка розтривожених воронів, мертвий маг на підлозі кухні та тихі кроки матері за дверима.

***

Поки Алан рятував вечерю, Нік, спершись на кухонний стіл, ухилився від птахів. Демон над ними, може, тепер і не владний, а проклятущі здорові дзьоби та кігті нікуди не зникли, крім того, Нік ніколи не любив тварин. Вони це також відчували. Якось Алан завів було kota, але звірюка покусала Ніка, і довелося віддати.

Її очі з льоду перетворилися на вогонь.

— Я про це не говорю! — виплюнула вона, слина збиралася в кутиках її рота на дрібні пухирці. — Я про це не думаю. Я не хочу пам'ятати, що було раніше.

Вона тремтіла, хапаючи руками повітря, ніби мусила вхопитися за щось, аби не впасти. Нік підсвідомо ступив уперед.

Її голос тріснув, наче крига під ногами:

— Не чіпай мене.

Нік дивився на її руки і думав про руки Алана — що у Алановій мами руки такі ж самі. У матері Ніка руки були маленькі, з тоненькими зап'ястками, і він розглядав їх та згадував власні — великі руки з довгими, хижими пальцями, ніби створеними стискати руків'я меча або чиюсь шию.

Тепер він знав, від кого вони у нього. На хвилю він відчув себе зброєю Чорного Артура, зібраною воедино.

Нік відвернувся від матері і ступив до дверей. Не варто було приходити.

— Я не він, знаєш, — кинув він через плече.

— Знаю, — сказала мама. — *Його* я любила.

***

Того вечора, коли він тренувався в саду з мечем, Мей прийшла з ним поговорити.

Аланові сад сподобався від найпершого дня у домі, коли вони все ще були братами. Сад був малий, та дерев'яна огорожа довкола здіймалася високо, ховаючи їх від усього світу, і в цьому прихистку росла плакуча верба.

Нікові байдуже було до дерев та садів, байдуже до всього, крім відточених ударів меча, вдалих випадів і болю у м'язах, що бринів у тілі, витискаючи всі думки. Під час однієї з фігур він, розвернувшись, полоснув по темряві, і мало не відрубав голову Мей — лезо пройшло за дюйм від її шиї.

Нік спинив руку та відступив. Він нічого не сказав.

Мей, схиливши голову, пройшла під вербовою гілкою — зелені пальці пригладили рожеве волосся. Травневе повітря було тепле, але вітер ще був холодний, і вона прихилилася спиною до дерева та охопила себе руками.

Нік скривив рота і відвернувся від неї, переходячи до наступного руху у вправі. Дістав косим ударом невидимого ворога: горло, груди, стегно, а тоді обернувся і прохромив того, хто позаду, на-

правляючи випад зап'ястям. Він цілком віддався простим фізичним діям, зосередився на мерехтливому вістрі меча. Все інше для нього перестало існувати. По м'язах рідким вогнем розтікалася напруга. Успішне відчуття.

Голос Мей непрохано вліз у його світ, позбавлений будь-яких думок, прорізався через фізичну втому, і Нік став, як укопаний.

— Коли ти почнеш розмовляти з братом?

Нік повернув руків'я меча у долонях, лезо стрибнуло і блиснуло, як рибка. Мей також підскочила. Цікаво, чи любить Чорний Артур дивитися, як смикаються його майбутні жертви?

— Ти мене, мабуть, з кимось сплутала, — сказав він. — У мене немає брата.

— У тебе є брат, — відрізала Мей. — І я за нього хвилююся.

— О? — Нік кинувся уперед, розсік повітря в неї над головою, ліворуч від неї, праворуч. Він вирізав для неї в повітрі двері і, злегка задихавшись, зажадав: — Коли ти вже так хвилюєшся, то чого не йдеш його втішати?

Між лопатками Нікові ковзнула крапля поту, холодий вітерець лизнув спину, і Нік пересмикнув плечима. Він завважив погляд Мей і усміхнувся їй.

— Чи, може, втішати мене тобі більше подобається?

Мей тільки мовчки закинула вгору бліде обличчя, темні очі втупилися в Ніка. Верба кидала на неї довгі смугасті тіні, як від жалюзі. Очі Мей не були схожі на глибокі озера, та їхня гладінь таїла невловимий дроз.

Нік сховав меча і нахилився вперед.

Він витягнув руку, наміряючись ліниво торкнутися її волосся, і вона спинила його зап'ястя за мить до того.

— Багато про себе думаєш, так?

Нік розгублено моргнув.

— Я думав...

— Ти думав, що можеш використати мене, аби помститись Алану, — сказала Мей. — Я помітила.

— Це була не єдина причина, — Нік сперся спиною до верби, поруч біля неї.

Шорстка кора дряпала голу шкіру.

— Та ну? — підвела очі Мей. — А яка інша причина?

Нік всміхнувся — майже непомітно, якщо би їх хтось часом бачив. Усміх лиш на коротку мить торкнув його уста і зник, сповнений обіцянки.

— Ми могли б непогано провести час.

— Я так не думаю, — відрубала Мей.

Вона відступила і примружила очі.

— Я не дурна, — сказала вона. — Може, ви обоє мені подобається, але яка різниця? Не ви перші, не ви останні... Я не територія у вашій маленькій війні. Я не дозволю себе використовувати і не дозволю, щоби ваші вияснення стосунків зашкодили моєму братові вижити.

Нік підняв брову.

— Вижити? Хто сказав, що він виживе?

— Я кажу!

— Я доброчинністю не займаюся, — повідомив її Нік. — Хочеш урятувати брата, покладайся лише на Алана.

— Я довіряю Алану, — мовила Мей, — та ні на кого не покладаюся. Якщо доведеться, я сама уб'ю мага.

— Та ну? — протягнув Нік. — Хіба ти не прогавила вже одну таку можливість кілька днів тому?

— То була дурість, — сказала Мей. — Треба було зразу його вбити. Тепер я вже розумніша. — Нік спостеріг, як вона стиснула кулаки. — І я не злякаюся.

Ніковий погляд ковзнув по її обличчю.

— Я тобі вірю, — сказав він і помітив, як вона розслабилася. — Ти смілива, — додав він чесно.

Відчувши, що вона ось-ось всміхнеться, Нік схилився ближче, і Мей завагалася. Її подих збився, та вона не ворухнулася.

— Ти смілива, — прошепотів Нік їй у губи, — але цього замало.

Не було нічого легше, ніж непомітно витягнути ніж і приставити її до горла, нахилиючи до поцілунку. Мей ковтнула слину, і вістря дряпнуло шкіру.

— Вони тебе приголомшать, — продовжив Нік, не відводячи погляду від її розлюченого обличчя. — Вони чаклуватимуть, вони викличуть демонів. Ти нічого не вмієш, і вони дістануть тебе, не встигнеш ти й підійти.

Мей закинула голову, ухиляючись від ножа. Нік говорив правду: вона була смілива. І виглядала геть не зляканою. Скоріше розлюченою.

— Носи з собою ножа, якщо збираєшся убивати, — Нік говорив замислено і байдуже. Тоді усміхнувся й додав: — І завжди старайся заскочити ворога зненацька.

— А де Нік? — і Нік забув про інших.

Уперше відтоді, як він дізнався правду, він подивився братові в очі.

В Алана був дуже щасливий і до смерті наляканий вигляд. Нік дивився на нього і знав, що бачить Алан: пусті чорні очі на безпристрасному обличчі. Хіба можна дізнатися, що твориться всередині? Недарма Алан сахався від нього, коли прокидався після жахиття, яке надсилали демони. І от він випустив демона у світ.

Що би Нік тепер не зробив, Алан винуватитиме себе.

Добре, що Алан не бачив оте порожнє тіло. Добре, що Нік не допустив. Він міг бути поряд. Ось це він, принаймні, міг.

— Ніку, — покликав Алан і перевів погляд із Нікового обличчя до тіла мами, що лежало неподалік. Алан сахнувся, ніби обпечений видом. Він дрібно тремтів.

— Ніку, — ще раз звернувся він, і голос у нього тремтів так само. — Ніку, поговори зі мною.

Нік також дрижав, але не від горя чи жаху. Просто йому було холодно, і на місці правильних слів зяяла пустота. Він умів говорити, але не знав, що сказати. Він не міг дати Аланові те, чого в нього не було: він не міг бути людиною, навіть заради Алана.

Він знову згадав слова Чорного Артура. Чорний Артур сказав, що демон — істота, означена діями та бажаннями.

— Я тебе не покину, — і голос звучав у його вухах як завжди, сухо. — Не хочу.

— Добре, — прошепотів Алан. Він потягнувся — люди так роблять — і охопив Нікові плечі рукою. — Добре, — сказав він знову, голос у нього тремтів, і Нік знав, що брат плаче.

Його теплі сльози упали Нікові на волосся, і Алан теплими пальцями провів по Ніковій голові їм услід. Нік заплющив свої сухі нелюдські очі та схилився в обіймах.

— Що ми будемо робити? — запитав він.

Алан прошепотів:

— Підемо додому, — і Нік кивнув, знову забувши слова на коротку мить, і похилив голову, а Алан гладив його волосся. Йому почало здаватися, що поволі знову звикне до цього тіла. І хоч його й не створили людиною, тут він був на своєму місці, удома, в обіймах лагідних братових людських рук.

ЗМІСТ

Ворони на кухні.....	7
Мітка демона	17
Незнайомка із фотографії.....	31
Гоблінський ярмарок	51
Танець для демона.....	68
Початок полювання	80
Незвані гості	95
Гонитва	112
Кайдани	120
Дім Мезенця	138
Відповіді	160
Кров до крові	171
Пастка.....	188
Чорний Артур	200
Не людина.....	208
Екзорцизм	218
Слова	228

Літературно-художнє видання

БРЕННАН Сара Різ
ЛЕКСИКОН ДЕМОНА
Книга 1
Повість

З англійської переклала *Наталія Дьомова*

Головний редактор *Богдан Будний*
Літературний редактор *Ганна Осадко*
Художник *Ганна Осадко*
Дизайн *Ростислава Крамара*
Верстка *Олени Березовської*

Підписано до друку 26.12.2010. Формат 60×90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 21,0 Умовн. фарб.-відб. 21,0
Обл.-вид. арк. 11,32. Наклад 5000 пр. Зам.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
E-mail: publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ВАТ «Львівська книжкова фабрика «Атлас»,
79005, м. Львів, вул. Зелена, 20